

Boerderij Schaloenshof of “de Hoef Ingenop”

(Oud-Valkenburg, gebouwd vóór 1380)

In 1380 groot ±117 bunder bos, akkerland, weiland en beemden.

Een leen is een door den Heer (leenheer) aan een ander (leenman) verleend of ten gebruike afgestaan grondstuk, tegen “hulde en Manschap” (trouw en afhankelijkheid en een bepaalde jaarlijkse opbrengst). Het verheffen is dus een soort pachtovereenkomst.

Dit leen van Schaloen werd verheven in 1381 door Gerard Mulaert voor de enen helft en door Johan van Hulsberg voor de andere helft.

Rond 1397 is Reyner van Hulsberg *man* (leenman) *van den halven hoeve te Schaluyn*

Dit leen wordt verder verheven door Reiner van Hulsberg genaamd Schaloen in 1470, terwijl Jonkheer Gerard van Hulsberg, ook genaamd Schaloen, dit in

1537 doet. Zijn zoon Gerard van Schaloen verheft dit leen in 1568, en Juffr.N. van Schaloen doet hetzelfde in 1587 na de dood van Aleidis van Schaloen. Op 22 april 1592 wordt het leen verheven door een testamentaire schenking van Aleidis van Schaloen aan jonkheer Herman van Eynatten, alias Lichtenborch.

Denis Gutsenhoven verheft in naam van Olivier van Eynatten, kanunnick van Sint Servaes te Maastricht dit leen op 7 september 1596 na de dood van Aleidis van Hulsberg, eveneens in naam van de kinderen van wijlen Herman van Eynatten (broer van Olivier).

Op 1 december 1601 heeft de weduwe van Olivier van Eynatten, de edele Aleidis van Weerst met haar zoon, de edele heer Frederick van Eynatten de hoeve "Schaloen of Ingenop" overgedragen aan jonkheer Ferdinand de Billehé, Heer van Vierset, Hartelsteyn enz.

De hoeve is dan groot 30 bunders en 19 kleine roeden, daarin begrepen de gebouwen en de stallen, verder de weiden groot 6 bunders, 13 grote en 10 kleine roeden aan 212 gulden per bunder.

Op 12 december 1603 verheft vrouwe Margaretha de Glimes, weduwe van Ferdinand de Billehé dit leen. Zij hertrouwde met Francois de Lietart, heer van Coursel.

Op 27 april 1630 verklaarden zij voor een notaris te Maastricht overgedragen te hebben aan Hendrik van Beul, gehuwd met Catharina van Aust het leen "Ingenop", groot 36 bunder, zonder de bossen voor een bedrag van 14.400 gulden, dus 400 gulden per bunder.

Hendrik van Beul koopt de de hoeve Schaloen "Ingenop" en zijn zoon Wolter van Beul verheft ze op 8 juni 1630.

Jonkheer Hans Reinier Hoen van Cartils verheft dit leen op 29 maart 1642, terwijl Gerard Ernest Hoen van Cartils, Heer van Oud-Valkenburg dit doet op 15 juni 1665.

Diens zoon Hendrik van Beul, kanunnick van Sint Servaes verheft dit leen voor het leenhof te Valkenburg.

Graaf Maximiliaan Henri, Hoen van Cartils verheft "Ingenop" op 30 september 1710 en Lambert Emanuel Lenarts, fourier der stad Maastricht doet dit op 23 september 1768.

De hoeft "Ingenop" komt vervolgens in bezit van de weduwe van Frans van de Ven, geboren de Lenarts d'Ingenop. Hij was dr. in de medicijnen te Bunde. In 1779 pacht Servaes Damoiseaux, gehuwd met Stevens Anna Henrica van Oud-Valkenburg de hoeve.

In 1782 erfde Maximiliaan Hoen de Neufchateau alles, maar na zijn dood in 1823 kwamen de goederen in het bezit van de familie De Villers Masbourg d'Eclaye.

Bij een deling der goederen in 1892 werd Frederick de Villers Masbourg eigenaar van alles ten zuiden van de weg (prov. weg), dus de boerderij enz. en Charles de Villers Masbourg erfde het kasteel en de molen , dus alles ten noorden van die weg.

De hoeve werd herbouwd in 1774, 1872 en 1992.

Het laatst werd de boerderij bewerkt en bewoond door:

1897 - 1921 Ramaekers Jozef X Maessen Maria Hubertina,

(na de dood van haar man ging de weduwe Ramaekers wonen op hoeve de Leuf, Oud-V'burg.)

1921 - 1933 Gebr. Theelen

1933 - 1966 familie Spierts - Wiertz en kinderen Spierts

Intussen was de boerderij overgegaan in handen van de heer Dirk Peters te Valkenburg, en was groot 14 ha aan bouw- en weiland. De heer Gerekens was van 15 maart 1966 tot mei 1989 de bedrijfsleider.

Momenteel is het pand niet meer in gebruik als boerderij, maar zijn de gebouwen eigendom van de stichting "Natuurmonumenten". Zij houden er kantoor- en opslagruimte.

Verder zijn er gedeelten verpacht als berging.

Samenstelling: Dré Kickken
Hub. Maessen

bronnen: Rijksarchief Maastricht
Familiearchieven